

О.М. ОПТАСЮК

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, МСП-1, Київ, 01601, Україна
linum@ukr.net

СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД РОДУ *LINUM* L. ФЛОРИ УКРАЇНИ

Ключові слова: *Linum*, модифікована система, флора України

Для флори України, за даними різних авторів, наводиться від 17 [2] до 26 [17] видів, що належать до 6 [3] або 7 [2, 13] секцій роду *Linum* L.

Ми узагальнюємо результати критичного опрацювання роду *Linum* флори України. На основі критичного аналізу існуючих систем роду [2, 3, 13, 14, 18, 19, 21, 23, 28, 29, 31 та ін.], а також вітчизняних і зарубіжних гербарних колекцій (*LE, KW, KWHA, LWKS, LWS, YALT, DNZ, KWU, ODU, LWU, UU, CHER, SIMF*, Херсонського краєзнавчого музею та ін., автентичного матеріалу та фотокопій з гербаріїв *LINN, S-LINN, BP, LE, MW, KW*), типіфікації видів [1, 3, 5, 10, 11, 19, 20, 22, 25–28 та ін.], власних зборів і спостережень у природі, оригінальних комплексних досліджень макро- та мікроморфологічних ознак представників [6–9, 15, 16] запропоновано модифіковану систему роду *Linum*: уточнено його видовий склад, що налічує 23 види у флорі України, вперше описано 1 нову підсекцію, 3 нові ряди, наведено 1 нову форму; зі складу роду вилучено представників, що зростають виключно в культурі.

Gen. *Linum* L., 1753, Sp. Pl.: 277; id., 1754, Gen. Pl., ed. 5: 349.

Typus: *L. usitatissimum* L.

Sect. 1. *Syllinum* Griseb. 1843, Spicil. Fl. Rumel., 1: 115; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 206; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 351. — Subgen. *Syllinum* (Griseb.) Planch. ser. *Limoniopsis* Planch. 1847, London Journ. Bot., 6: 598. — Sect. *Limoniopsis* (Planch.) Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 130., Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 65.

Lectotypus (Egorova, 1996): *L. flavum* L.

Примітка. Секція неоднорідна передусім за життєвою формою та різними морфологічними ознаками видів рослин, на що вказували С.В. Юзепчук та Д.М. Доброчаєва [2, 13]. У її складі ми, за відмінностями життєвої форми, описуємо два морфологічні ряди, намічені, але невалідно опубліковані С.В. Юзепчуком, і подаємо латинський діагноз.

Ser. 1. *Flava* (Svetlova) Optasyuk, comb. nov. — Ser. *Eu-flava* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 136, (nom. inval.; descr. ross.). — Ser. *Flava* Dobroc., 1956, Фл. УРСР, 7: 65 (nom. inval.; descr. ukr.). — Subsect. *Flava* Svetlova, 2006, Нов. системат. высш. раст., 39: 192.

© О.М. ОПТАСЮК, 2007

— Трав'янисті полікарпики 20—60 см заввишки, опушення відсутнє, корінь стрижневий.

Турпс: *L. flavum* L.

1. *L. flavum* L. 1753, Sp. Pl.: 279; Юз., 1949, Фл. СССР, 14: 136; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 65; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 207, p.p., excl. pl. taur.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 351; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246.

Вид описаний з Австрії. За протологом: «... in Austria».

Lectotypus (Optasyuk, Jarvis in Optasyuk, Mosyakin, 2006): «...Calenburg et Badenae Austriae». Herb. Burser XII: 37 (*UPS*, photo *KW*).

Примітка. Обираючи лектотип виду, надаємо пріоритет зразку з Гербарію Бурсера (<http://www-hotel.uu.se/evolmuseum/Burser12/Burser-vol12-037.jpg>), оскільки вказане місцезростання якнайточніше відповідає протологу. Р.Н. Davis [14] цитує інший зразок з Гербарію *LINN* (N 396-25), але не називає його «лектотипом», зазначаючи «described from Austria (Herb. Linn. 396/25!)». Даний зразок не може бути обраний за лектотип, оскільки, як нам вдалося з'ясувати [22], на зворотному боці гербарного аркуша К. Ліннеєм зазначено «in desertis inter Tulva & Woroniz circa Tawrno & Bielgrad»), на що Р.Н. Davis не звернув увагу і що не відповідає протологу. Утворює гібриди з *L. czernjajevii* та *L. ucranicum*.

Ser. 2. Suffruticulae Optasyuk, ser. nov., hoc loco. — Ser. *Flava* Juz. subser. *Taurica* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 130. p.p. (nom. inval.; descr. ross.). — Ser. *Flava* Dobroc., 1955, Фл. УРСР, 7: 65 (nom. inval.; descr. ukr.). — Subsect. *Taurica* Svetlova, 2006, Нов. системат., 39: 192.

— Plantae suffruticulosae, 7—30(50) cm alt., pubescentia aut glaber, radix palare, frequenter plantae breviter rhizomatosae. — Напівкущики 7—30(50) см заввишки, опушені або голі, корінь стрижневий, часто рослини короткокореневищні.

Lectotypus (Optasyuk, hoc loco): *L. tauricum* Willd.

2. *L. basarabicum* (Săvul. et Rayss) Klokov ex Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 133; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 67; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр. 9: 351; Гейдеман, 1986, Опред. высш. раст. Молд.: 338. — *L. flavum* L. subsp. *tauricum* Willd. var. *basarabicum* Săvul. et Rayss, 1934, Mat. Fl. Basar., 3: 140. — *L. tauricum* Willd. var. *basarabicum* (Săvul. et Rayss) Serbănescu, 1958, Fl. Rep. Pop. Rom. 6: 99; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246.

Вид описаний з Бесарабії. За протологом: «Hotin, pe Valul lui Traian VII; Noua-Suliță, coaste cu stepă; Corpaci, stepă VI—VII; Ocnița, poieni VI; Vertiujeni, coaste cu stepă VI; Bălți, stepă VI; Cobâlnia, stepă pe coaste VI; Căprești, coaste cu stepă VI; Ciocâlneni, coaste cu stepă VI; la NE de Petrușani VII; Hâncești, fânețe VI; Baimaclia, fânețe stepice VI; Manzir, silvostepă VI; Zloți, poienti în silvostepa de aci VI; Purcari, coaste cu stepă VI; Leontievo, poieni în silvostepa de aci VI; Vulcănești, pe Valul lui Traian VI; Comrat, coaste cu stepă VI.».

Lectotypus (Svetlova, 2006): «[Icon], Sävul. et Rayss, 1934, l.c., fig. 6, g-j».

Примітка. За лектотип виду А.А. Светлова [11] обрали рисунок до різновидності виду (на якому до того ж зображені окремі органи рослини: чашолистки, коробочка, пелюстки та листки). Попередньо ми приймаємо вибір автором лектотипу, але вважаємо доцільною лектотипіфікацію за конкретним гербарним зразком, котрий, можливо, зберігається в Румунії, із цитованих у протолозі виду локалітетів, деякі з яких (зокрема, перший та четвертий) наводяться з України.

3. *L. tauricum* Willd. 1809, Enum. Hort. Bot. Berol.: 339; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 131; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 23; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 207; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 351; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 247.

Описаний з Криму та Кавказу. За протологом: «...in apricis Tauriae et ad Caucasum».

Lectotypus (Bubyreva, Vyalt, Orlova, 2006): «*Linum tauricum*. Pentandria Pentagynia» (LECB).

4. *L. linearifolium* Jáv., 1910, Magyar Bot. Lapok, 9: 156, p.p.; Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 133, cum auct. Jávorka; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 69, cum auct. (Lindem.) Jávorka; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217, cum auct. (Lindem.) Jávorka; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 207, p.p., excl. pl. taur.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 352, cum auct. Jávorka, excl. pl. ex vicin. Kursk.; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246, cum auct. Jáv.; Сенников, 1998, Нов. системат. высш. раст., 31: 89, cum auct. (Jávorka) Juz.; — *L. flavum* L. var. *linearifolium* Lindem. 1881, Fl. Cherson., 1: 102, quoad nom. — *L. tauricum* Willd. var. *linearifolium* (Lindem.) Nyarady, 1958, Fl. Rep. Pop. Rom., 6: 96.

Описаний з околиць Одеси (за гербарними екземплярами А.Ф. Ланга і І.Н. Шовіца).

Lectotypus (Egorova, 1996): «In argillosis herbis circa Odessam. N 56, Lang et Szovits» (LE, photo KW).

5. *L. pallasianum* Schult. 1820, in Roem. et Schult. Syst. Veg. 6: 758; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 132; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 24; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 208, p.p.; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 352; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246.

Описаний з південно-західного Криму. За протологом: «In Chersoneso heracleotico. Pallas.».

Примітка. Типовий матеріал, ймовірно, не виділений, автентичні зразки виду, можливо, зберігаються у Гербарії ВМ [11].

6. *L. czernjajevii* Клоков, 1946, Ботан. журн. АН УРСР, 3, 1—2: 24; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 135; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 72; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 353; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. ucranicum* Czern. var. *pubescens*

Czern. 1859, Консп. раст. окр. Харьк.: 12, nom. nud. — *L. flavum* L. *β pubescens* Czern. ex Gruner, 1869, Bull. Soc. Nat. Moscou, 41, 2: 130. — *L. pallasianum* auct. non Schult.: Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 208, p.p.

Вид описаний з південного сходу України. За протологом: «Prov. Stalinensis prope pag. Vjelojarovka, in cretaceis ad. fl. Krynka, 09.06.1930, leg. M. Klokov».

Neotypus (Крицька, Федорончук, Шевера, 2001): «*Linum ucrainicum* Czern., Сталинская обл., окр. г. Амвросиевки, у с. Белояровка, на мергелистом склоне Белого яра. 09.06.1969, М. Котов, О. Осетрова, Н. Глаголева, № 033356» (KW).

7. *L. ucrainicum* (Griseb. ex Planch.) Czern. 1859, Консп. раст. окр. Харьк.: 12; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 134; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 71; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 207, p.p.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 353; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 247. — *L. flavum* L. var. *ucrainicum* Griseb. ex Planch. 1848, London Journ. Bot., 7: 509, p.p.

Описаний з України. За протологом: «in Thracia (an non etiam in Ucraina, ut nomine intelligitur)».

Примітка. Відомості про типіфікацію виду відсутні, автентичні зразки, можливо, зберігаються у гербарії К [11]. Нове місцезнаходження виду для флори Карпат [11] виявилось помилковим.

Sect. 2. *Tubilinum* Svetlova, 2006, Ботан. журн., 91, 2: 306. — Sect. *Syllinum* Griseb., 1843, Spicil. Fl. Rumel., 1: 115, p.p., quoad *L. nodiflorum*; P.H. Davis, 1967, Fl. Turk., 2: 428, p.p., quoad *L. nodiflorum*; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 206, p.p., quoad *L. nodiflorum*; Rech. f., 1974, Fl. Iran., 106: 3, p.p., quoad *L. nodiflorum*; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр. 9: 351, p.p., quoad *L. nodiflorum*; вона ж, 2000, Ботан. журн., 85, 7: 166, p.p., quoad *L. nodiflorum*. — Subgen. *Syllinum* (Griseb.) Planch. ser. *Limoniopsis* Planch., 1847, Lond. Journ. Bot., 6: 598, p.p., quoad *L. nodiflorum*. — Subgen. *Limoniopsis* (Planch.) Juz., ser. *Nodiflora* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 130, p.p., (nom. inval.; descr. ross.).

Lectotypus (Svetlova, 2006): *L. nodiflorum* L.

8. *L. nodiflorum* L. 1753, Sp. Pl.: 280; Davis, 1967, Fl. Turk., 2: 434; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 208; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 353; 2000, Ботан. журн., 85, 7: 168; Rech. f., 1974, Fl. Iran., 106: 8; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 216; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. luteolum* Bieb., 1808, Fl. Taur. Sauc., 1: 256; Юз., 1949, Фл. СССР, 14: 139; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 291.

Описаний з Італії. За протологом: «... in Italiae pratis argillosis».

Lectotypus (Siddiqi in Jafri, El-Gadi, 1977): «Habitat in Italiae pratis argillosis», in Herb. Linn. N 396.36 (LINN; photo KW).

Примітка. P.H. Davis уперше у своїй «Flora Turkey» [14] зазначає: «described from Italy (Herb. Cliff.! Herb. Linn. 396/36!)», цитуючи при цьому конкретний гербарний зразок, котрий, однак, не називає лектотипом. Згодом M.A. Siddiqi

[28] обирає його за лектотип виду, називаючи «lectotypus», який і цитується на офіційному сайті «The Linnaean Plant Name Typification Project» [30].

Sect. 3. *Adenolinum* (Rchb.) Juz. 1949. Фл. СССР, 14: 103, sine auct. comb.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 354. — *Adenolinum* Rchb. 1837, Handb. Nat. Pflanzensyst.: 306, s. str. — *Adenolinum* (Rchb.) Planch., Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 56, pro gen. — Sect. *Adenolinum* subsect. *Longiungiculata* Svetlova 2005, Нов. систем. высш. раст., 37: 123.

Lectotypus (Egorova, 1996): *L. perenne* L.

Примітка. С.В. Юзепчук та Д.М. Доброчаєва вказували на неоднорідність секції, у складі якої, згідно з правилами Міжнародного кодексу ботанічної номенклатури, описуємо морфологічні ряди: ser. 1. *Perennia* Optasyuk (до його обсягу включаємо власне subser. *Eu-perennia* Juz. ser. *Perennia* Juz. та ser. *Austriaca* Juz.), ser. 2. *Extraaxillaria* Optasyuk (відповідає subser. *Extraaxillaria* Juz. ser. *Perennia* Juz.) та ser. 3. *Squamulosa* Optasyuk (subser. *Euxina* Juz. ser. *Perennia* Juz.).

Ser. 1. *Perennia* Optasyuk, ser. nov., hoc loco. — Ser. *Perennia* Juz. subser. *Eu-perennia* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 111, (nom. inval.; descr. ross.). — Ser. *Austriaca* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 123. (nom. inval.; descr. ross.); Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 56. — Ser. *Perennia* Dobroc., subser. *Eu-perennia* Dobroc., 1955, Фл. УРСР, 7: 58 (nom. inval.; descr. ukr.).

— Folia anguste lanceolata 1—3 nervia, 0,5—2,0(3,0) mm lt.; petala 12—20 mm lg. — Листки вузьколанцетні з 1—3 жилками, 0,5—2,0(3,0) мм завш.; пелюстки 12—20 мм завд. Степові рослини.

Turpus: *L. perenne* L.

9. *L. perenne* L. 1753, Sp. Pl.: 277; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 116; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 61; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 208, p. r.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 354; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. sibiricum* DC. 1824, Prodr. 1: 427, nom. illeg.

Описаний з Сибіру та Великої Британії (окол. м. Кембридж). За протологом: «... in Sibiriae et Cantabrigiae».

Lectotypus (Ockenden, 1971): «... in Sibiriae et Cantabrigiae», in Herb. Linn. N. 396.8 (*LINN*, photo *KW*).

Примітка. Цитований вище зразок А.А. Светлова [10] повторно лектотипіфікує.

10. *L. austriacum* L. 1753. Sp. Pl.: 278; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 123; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 26; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 56; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209, quoad subsp. *austriacum*; Ockendon, 1971, Watsonia, 8: 231; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 355; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246.

Описаний з Австрії. За протологом: «... in Austria inferiore».

Lectotypus (Ockenden, 1971): «... in Austria inferiore», Herb. Burser XII: 44 (*UPS*).

Примітка. Вперше Р.Н. Davis [14] зазначає: «described from Austria (Herb. Linn. 396/23!)», пізніше D.J. Ockendon [20] обирає за лектотип виду інший зразок (Herb. Burser XII: 44, UPS), називаючи його «lectotypus», котрий цитується на сайті «The Linnaean Plant Name Typification Project» [30]. А.А. Светлова [10] повторно лектотипіфікує *L. austriacum*, обираючи ще один зразок — «N 396.22 Herb. LINN» з поміткою К. Ліннея «b austriacum», зазначаючи, що цитований Р.Н. Davis екземпляр не може бути обраний за лектотип, оскільки на ньому відсутні помітки К. Ліннея; тип, обраний D.J. Ockendon, вона не аналізує.

Ser. 2. *Squamulosa* Optasyuk, ser. nov., hoc loco. — Ser. *Perennia* Juz. subser. *Euxina* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 118 (nom. inval.; descr. ross.).

— Folia anguste linearia 1 nervia, 0,3—1,0(1,5) mm lt.; petala 12—15 mm lg. — Листки вузько-лінійні з 1 жилкою, 0,3—1,0(1,5) мм завш.; пелюстки 12—15 мм завд. Кримські рослини.

Турп: *L. squamulosum* Rudolphi.

11. *L. squamulosum* Rudolphi in Willd. 1809, Enum. Hort. Bot. Berol.: 338; DC. 1824, Prodr., 1: 426, quoad pl. taur.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 354; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 247. — *L. euxinum* Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 721, 118; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 27; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218. — *L. austriacum* L. subsp. *euxinum* (Juz.) Ockendon, 1967, Feddes Repert., 74, 1—2: 21; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209.

Описаний за рослинами з ботанічного саду Грайфсвальда (Німеччина), вирощених з насіння, надісланого П.С. Палласом з Криму, але у протолозі виду відомості про locus classicus відсутні.

Isotypus: «*L. squamulosum* n. n. sp. (cfr. descript. in sched.). Ex sem. tauricis (in Chersoneso taurico collectis) et a cl. Pallas sub nom. *Lini Narbonensis* missis. Hort. Gryph. 804» (MW; photo KW).

Примітка: голотип виду зберігається у В [10].

12. *L. marschallianum* Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 721, 120; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 28; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 355; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. austriacum* L. subsp. *euxinum* auct. non (Juz.) Ockendon: Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209, p.p.

Описаний з Криму (г. Роман-Кош). За протологом: «e declivibus lapidosis m. Roman-Kosh».

Lectotypus (Егорова, 1996): «Крым, Государственный заповедник близ Алушты, каменистая осыпь Аунда над Гурзуфом, 19.06.1926, № 56, Н. Троицкий, Г. Поплавская» (LE; photo KW).

Ser. 3. *Extraaxillaria* Optasyuk, ser. nov., hoc loco. — Ser. *Perennia* Juz. subser. *Extraaxillaria* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 111 (nom. inval.; descr. ross.). — Ser. *Perennia* Dobrocz. subser. *Extraaxillaria* Dobrocz., 1955, Фл. УРСР, 7: 57 (nom. inval.; descr. ukr.).

— Folia late lanceolata 3 nervia, 2,0—3,5(4,0) mm lt.; petala 17—24 mm lg.
— Листки широколанцетні з 3 жилками, 2,0—3,5(4,0) мм завш.; пелюстки
17—25 мм завд. Карпато-балканські високогірні рослини.

Турус: *L. extraaxillare* Kit.

13. *L. extraaxillare* Kit. 1864. Linnaea, 32: 573; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 115; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 57; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр. 9: 355. — *L. perenne* L. subsp. *extraaxillare* (Kit.) Nyman, 1889, Consp. Fl. Europ., Suppl., 2, 1: 71; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246.

Описаний з Карпат. За протологом: «E Scerpusio ...».

Lectotypus (Optasyuk, in Optasyuk, Mosyakin, 2006): «*Linum extraaxillare* mihi. Semina sub nom. *L. alpini* missa e Scerpusio», in Herb. Kit. N 208 (BP, 3278; photo KW).

Sect. 4. *Linum*, Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 355. — Subgen. *Eulinum* Planch, Ser. *Protolinum* Planch. 1847, London Journ. Bot., 6: 597. — Sect. *Protolinum* (Planch.) Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 92; Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 51.

Турус: *typus* genus.

Subsect. 1. *Linum*, Оптасюк, 2006, Укр. ботан. журн., 63, 6: 805. — Sect. *Protolinum* Planch. ser. *Angustifolia* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 94, p.p., (nom. inval.; descr. ross.). — Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 53.

Турус: *typus* genus.

14. *L. bienne* Mill. 1768, Gard. Dict., ed. 8: № 8; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 99; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209. — *L. angustifolium* Huds. 1778, Fl. Angl., ed. 2: 134; Юз. 1949: 95; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 30, in adnot.; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218. — *L. dehiscens* Vav. et Ell. subsp. *angustifolium* (Huds.) Vav. et Elladi, 1940, Культ. фл. СРСР, 5: 111, nom. illeg. — *L. usitatissimum* L. subsp. *biene* (Mill.) Stankev., 1987, Сб. научн. тр. прикл. бот. ген. сел. 113: 61, quoad nom.

Описаний за матеріалом з культури, що походить з п-ва Істрія (Хорватія). За протологом: «... from Istria» (BM).

Примітка. Інформація про типіфікацію відсутня, місцезнаходження автентичних зразків виду не встановлено.

15. *L. usitatissimum* L. 1753, Sp. Pl.: 277; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 277; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 54; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209., p. max. p.; Rech. f. 1974, Fl. Iran. 106: 17; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 357; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 247. — *L. usitatissimum* var. *indehiscens* Neill. 1859, Fl. Nieder-Oesterr.: 864. — *L. usitatissimum* var. *humile* (Mill.) Pers. 1805, Syn. Pl. 1: 334. — *L. humile* Mill. 1768, Gard. Dict. ed. 8, № 2; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 102; Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 55; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 358; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. usitatissimum* subsp. *humile* (L.) Czernom. 1987, Сборн. научн. тр. прикл. бот. ген. сел. 113: 58, comb. illeg. —

L. usitatissimum convar. *usitatissimum* sensu Kulpa et Danert, 1962, Kulturpfl. 3: 377; Rothm. 1976, Exkursionsfl.: 358.

Описаний з Південної Європи. За протологом: «*hodie inter segetes Europae australis*».

Lectotypus (Seegeler, 1989): «... in hodie inter segetes Europae australis», Herb. Clifford: 114, *Linum* 1 (BM, photo KW).

Subsect. 2. *Nervosa* Optasyuk, 2006, Укр. ботан. журн., 63, 6: 805. — Sect. *Protolinum* Planch. ser. *Nervosa* Juz., 1949, Фл. СССР, 14: 92. p.p. (nom. inval.; descr. ross.); Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 51

Typus: *L. nervosum* Waldst. et Kit.

16. *L. nervosum* Waldst. et Kit. 1803-1805. Pl. Rag. Hung., 2: 109, tab. 105; Юз., 1949, Фл. СССР, 14: 92; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 51; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 208, p. max p.; Гейдеман, 1986, Опред. высш. раст. Молд. ССР: 339; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 355; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. aucheri* auct. non Planch.: Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 29; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 218.

Описаний з території Сербії. За протологом: «*Crescit in graminosis sylvae Vojloviczensis ad Pancsovam*».

Lectotypus (Optasyuk, in Optasyuk, Mosyakin, 2006): «ad Pancsovam» Herb. Kit. N 216 (BP, 3286, photo KW).

17. *L. jaiicola* Juz. 1949. Фл. СССР, 14: 713, 93; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 29; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 292; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 356; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. nervosum* auct. non L. in Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 208, p. min. p. — *L. nervosum* Waldst. et Kit. subsp. *jaiicola* (Juz.) Egor., 2000, Ботан. журн., 85, 7: 164.

Описаний з Криму (г. Ай-Петрі). За протологом: «*ex jaiila Ai-Petri*».

Lectotypus (Egorova, 2000): «... in jaiila Babugan, 23.07.1946, N 207, S. Juzepczuk» (LE; photo KW).

Sect. 5. *Dasylinum* (Planch.) Juz. 1949. Фл. СССР, 14: 140, sine auct. comb.; Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 74; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 209; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 358. — Subgen. *Syllinum* (Griseb.) Planch, ser. *Dasylinum* Planch. 1847, London Journ. Bot., 6: 598.

Lectotypus (Egorova, 1996): *L. hirsutum* L.

18. *L. hirsutum* L. 1753. Sp. Pl.: 277; Юз., 1949, Фл. СССР, 14: 141; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 74; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210, p. max p.; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. cretaceum* Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 723, in adnot. ad *L. lanuginosum* Juz. — *L. hirsutum* L. subsp. *hirsutum* Egor. 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 358.

Описаний з Австрії і Татарії. За протологом: «*Habitat in Austriae, Tatariae editis raminosis*».

Lectotypus (Optasyuk in Optasyuk, Mosyakin, 2006): «Herb. Linn. N 396.11» (LINN, photo KW).

L. hirsutum L. f. *albiflorum* (Schur) Nyár., 1941—44, Kv. fl.: 341; Serbănescu, 1958, Fl. Rep. Pop. Rom. 6: 99. — *L. hirsutum* L. a. *albiflorum* Schur, 1866, Enum. Pl. Transs: 127.

Описаний з Німеччини. За протологом: «Auf Wiesen der Hügel- und Bergregion, die Var. a. auf den Hügeln bei Hammersdorf».

Примітка. Відомості про типіфікацію виду відсутні, автентичні зразки, ймовірно, зберігаються в гербарії *W*.

19. *L. lanuginosum* Juz. 1949, Фл. СССР, 14 : 723, 143; 1955, Спис. раст. Герб. фл. СССР, 13: 77, № 3922; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. hirsutum* auct. non L. s. str., Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2 : 210, p. min. p. — *L. hirsutum* L. subsp. *lanuginosum* (Juz.) Egor., 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 358.

Описаний з Криму (околиці м. Сімферополь). За протологом: «vicin. opp. Sympheropol».

Holotypus: «Симферополь, ближние Дубки. 15.05.1911, Н. и А. Яната» (LE, photo KW).

Sect. 6. *Dichrolium* (Planch.) Juz. 1949, Фл. СССР, 14: 125, cum auct. Planch.; Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 61, cum auct. Planch.; Егорова, 1973, Фл. Армен., 6: 194, cum auct. Planch. — Subgen. *Linastrum* Planch., ser. *Dichrolium* Planch. 1847, Lond. Journ. Bot., 6: 597. — Sect. *Linastrum* (Planch.) Benth. 1862—1867, in Benth. et Hook., Gen. Pl., 1: 243; Hrouda, 1997, in Slavik, Květena České republiky 5: 176. — Sect. *Linopsis* (Planch.) Engelm. subsect. *Dichrolium* (Planch.) Rogers, 1982, Pl. Syst. Evol. 140: 225.

Typus (Rogers, 1982): *L. salsoloides* Lam.

20. *L. tenuifolium* L. 1753. Sp. Pl.: 278; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 125; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 25; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 61; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 359; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 247.

Описаний з Франції та Швейцарії. За протологом: «... in Galliae, Helvetiae aridis herbosis».

Lectotypus (Nicholls, 1986): «... in Galliae, Helvetiae aridis herbosis», Herb. Linn. N 396.12 (LINN, photo KW).

Примітка. Р.Н. Davis [14], як і у попередніх випадках, зазначає: «described from France and Switzerland (Herb. Cliff.! Нв. Linn. 396/12!)». Пізніше М.С. Nicholls [19] цитує цей самий зразок за лектотип, вказуючи «lectotypus», що цитується на офіційному сайті [30].

Sect. 7. *Linopsis* (Rchb.) Engelm. 1852, in A. Gray, Smithson. Contr. Knowl., 3, 5: 25; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 128, cum auct. sect. Planch.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 359. — *Linopsis* Rchb. 1837, Handb. Nat. Pflanzensyst.: 307; Доброч. 1955, Фл. УРСР, 7: 64. — Subgen. *Linastrum* Planch. 1847, London Journ.

Bot., 6: 598, p. max. p. — Subgen. *Linastrum* Planch, ser. *Linopsis* Planch. 1847, l. c.: 598. — Sect. *Linastrum* (Planch.) Benth. 1862—1867, in Benth. et Hook., Gen. Pl., 1: 243; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210. — Sect. *Linastrum* (Planch.) Winkler, 1931, in Engl. et Prantl., 19a: 114; Davis, 1967, Fl. Turk., 2: 428.

Lectotypus (Rogers, 1982): *L. quadrifolium* L.

21. *L. corymbulosum* Rchb. 1832, Fl. Germ. Excurs.: 834; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 128; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 360. — *L. strictum* L. subsp. *corymbulosum* (Rchb.) Rouy, 1897, Fl. Fr., 4: 60; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210. — *L. gallicum* auct. non L., Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 21; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 291, in adnot.; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *L. strictum* auct. non L.: Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 22; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 291, in adnot.; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 217. — *L. strictum* subsp. *strictum*, Ockendon, Walters, 1968, l. c.: 210, quoad pl. taur.

Описаний з Італії (окол. Триєста). За протологом: «Bei Triest».

Примітка: тип виду, ймовірно, не виділений; автентичний матеріал, можливо, зберігається, в гербаріях Німеччини, Австрії або Великої Британії.

22. *L. trigynum* L. 1753, Sp. Pl.: 279; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210; Барбарич, 1977, Визн. росл. Укр. Карпат: 184; Доброч., 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 216, excl. pl. taur.; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 360; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 247. — *L. gallicum* L. 1762, Sp. Pl., ed. 2: 401; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 129, p. p., excl. pl. e Caucaso orient.; Вульф, 1953, Фл. Крыма, 2, 3: 21; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 64.

Описаний з Франції (м. Монпельє). За протологом: «in Monspelii».

Lectotypus (Siddiqi in Jafri & El-Gadi, 1977): «Habitat Monspelii. D. Sauvages», in Herb. Linn. N 396.19 (*LINN*, photo *KW*).

Примітка. P.H. Davis [14], цитуючи конкретний зразок з гербарію К. Ліннея, пише: «described from Montpellier, France (Herb. Linn. 396/19, as *L. gallicum!*)», а M.A. Siddiqi [28] обирає його за лектотип виду, вказуючи на це, який цитується на сайті [30]. Щодо поширення виду, окрім двох наведених локалітетів із Закарпаття [2], за даними гербарію *BP* вид відомий також з околиць сіл Середне та Кібляри Ужгородського р-ну та с. Бобовище Мукачівського р-ну.

Sect. 8. *Cathartolinum* (Rchb.) Griseb. 1843, Spicil. Fl. Rumel. 1: 118; Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 359. — *Cathartolinum* Rchb. 1837, Handb. Nat. Pflanzensyst.: 306, 307, p. p. — Subgen. *Linastrum* Planch, ser. *Cathartolinum* (Rchb.) Planch. 1847, London Journ. Bot., 6: 598. — *Cathartolinum* (Rchb.) Planch., pro gen. ex. p., Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 63.

Lectotypus (Small, 1907): *Cathartolinum pratense* Rchb. (= *L. catharticum* L.)

23. *L. catharticum* L. 1753, Sp. Pl.: 281; Юз. 1949, Фл. СССР, 14: 127; Доброч., 1955, Фл. УРСР, 7: 63; вона ж, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 216;

Ockendon, Walters, 1968, Fl. Europ., 2: 210; Егорова, 1996, Фл. Вост. Евр., 9: 359; Mosyakin, Fedoronchuk, 1999, Vasc. Pl. Ukr.: 246. — *Cathartolinum pratense* Rchb. 1837, Handb. Nat. Pflanzensyst.: 307, nom. illeg. — *Cathartolinum catharticum* (L.) Small, 1907, North. Amer. Fl., 25: 74.

Описаний з Північної Європи. За протологом: «in Europae septentrionalis pascuis succulentis».

Lectotypus (Rogers, 1963): «Habitat in Europae septentrionalis pascuis succulentis», Herb. Linn. N 396.37 (*LINN*, photo *KW*).

Подяка. Автор висловлює щиру подяку науковому керівнику, канд. біол. наук М.В. Шевері, а також д-ру біол. наук С.Л. Мосякіну, д-ру біол. наук М.М. Федорончуку та канд. біол. наук А.П. Льїнській за цінні поради при обговоренні та підготовці рукопису статті.

1. Бубырева В.А., Бялт В.В., Орлова Л.В. Типовые образцы К. Вильденова в Гербарии Санкт-Петербургского государственного университета (*LECB*) // Ботан. журн. — 2006. — 91, № 1. — С. 114—132.
2. Доброчасва Д.М. Родина Леонови — *Linaceae* Dum. // Флора УРСР. — К.: Вид-во АН УРСР, 1955. — Т. 7. — С. 46—76.
3. Егорова Т.В. Семейство *Linaceae* — Льновые // Фл. Вост. Европы. — СПб., 1996. — Т. 9. — С. 346—361.
4. Егорова Т.В. Таксономический обзор рода *Linum* (*Linaceae*) Флоры Кавказа // Ботан. журн. — 2000. — 85, № 7. — С. 164—176.
5. Крицька Л.І., Федорончук М.М., Шевера М.В. Типіфікація видів судинних рослин території України: родини *Thymelaeaceae* Juss., *Lythraceae* St.-Hil., *Rutaceae* Juss., *Aceraceae* Juss., *Linaceae* DC. ex S.F. Gray, *Geraniaceae* Juss., *Poligalaceae* Lindl., *Celastraceae* R. Br., *Santalaceae* R. Br. // Укр. ботан. журн. — 2001. — 58, № 1. — С. 47—53.
6. Мороз О.М., Цимбалюк З.М. Паліноморфологічна характеристика представників секцій *Adenolinum* (Rchb.) Juz., *Dasylinum* (Planch.) Juz., *Linopsis* (Rchb.) Engelm. роду *Linum* L. флори України // Укр. ботан. журн. — 2005. — 62, № 5. — С. 666—678.
7. Мороз О.М., Цимбалюк З.М. Паліноморфологічна характеристика представників секцій *Syllinum* Griseb., *Linum*, *Cathartolinum* (Reichenb.) Griseb. роду *Linum* L. флори України // Укр. ботан. журн. — 2005. — 62, № 6. — С. 821—832.
8. Оптасюк О.М. Порівняльно-морфологічне дослідження квітки видів роду *Linum* L. // Акт. пробл. ботан., екол. та біотехнол.: Мат.-ли міжн. конф. молод. учених-ботаніків (27—30 вересня 2006 р., м. Київ). — К.: Фітосоціоцентр, 2006. — С. 58—60.
9. Оптасюк О.М. Характеристика ультраструктури поверхні листків видів роду *Linum* L. флори України // Укр. ботан. журн. — 2006. — 63, № 6. — С. 805—815.
10. Светлова А.А. Таксономический обзор видов секции *Adenolinum* (Reichenb.) Juz. рода *Linum* L. (*Linaceae*) флоры Северной Евразии // Нов. системат. высш. раст. — СПб., 2005. — 37. — С. 112—133.
11. Светлова А.А. Таксономический обзор видов секции *Syllinum* рода *Linum* Восточной Европы и Кавказа // Нов. системат. высш. раст. — СПб., 2006. — 38. — С. 143—161.
12. Светлова А.А. Новые подсекции секций *Linum* и *Syllinum* Griseb. рода *Linum* L. (*Linaceae*) // Нов. системат. высш. раст. — СПб., 2006. — 39. — С. 192—194.
13. Юзенчук С.В. Сем. Льновые — *Linaceae* Dumort. // Флора СССР. — М.; Л., 1949. — Т. 14. — С. 84—146.
14. Davis P.H. *Linaceae* // Flora of Turkey and the East Aegean Island. / P.H. Davis (ed.). — Edinburgh, 1967. — Vol. 2. — 581 p.

15. Moroz O.M. A coenotic confinedness of species of the genus *Linum* L. (*Linaceae*) of the Ukrainian flora // Plant, fungal and habitats diversity investigation and conservation: IV Balkan Bot. Congress (Sofia, 20–26 June 2006). — Sophia, 2006. — P. 229.
16. Moroz O.M. A geographical analysis of the genus *Linum* L. in Ukraine // XVII Int. Botan. Congress. (Vienna, Austria, 17–23 Juli 2005). — Austria Center Vienna, 2005. — P. 364.
17. Mosyakin S.L., Fedoronchuk M.M. Vascular Plants of Ukraine. A Nomenclatural Checklist. — Kiev, 1999. — P. 246–247.
18. Nestler H. Beitrage zur systematischen Kenntniss der Gattung *Linum*. // Bot. Centraabl. — 1933. — 2. — P. 50.
19. Nicholls M.S. Variation and evolution in *Linum tenuifolium* (*Linaceae*). // Plant Syst. Evol. — 1986. — 153. — P. 243–258.
20. Ockendon D.J. Taxonomy of the *Linum perenne* group in Europe // *Watsonia*. — 1971. — 8. — P. 237–261.
21. Ockendon D.J., Walters S.M. *Linum* L. // *Flora Europaea*. — Cambridge, 1968. — 2. — P. 206–211.
22. Optasyuk O.M., Mosyakin S.L. Typification of four species of *Linum* L.: *L. flavum* L., *L. hirsutum* L., *L. extraaxillare* Kit., and *L. nervosum* Waldst. et Kit. // Укр. ботан. журн. — 2006. — 63, № 4. — С. 523–530.
23. Petrova A.V. Taxonomic study of the wild species from genus *Linum* (flax) in Bulgaria. // *Izv. Bot. Inst. (Sofia)*. — 1973. — 24. — P. 5–29.
24. Planchon J.E. Sur la famille des Linees // *London Journ. Bot. Rogers*. — 1847. — 6. — P. 588–603. — 1848. — 7. — P. 165–186, 473–501, 507–528.
25. Rogers C.M. Yellow Flowered Species of *Linum* in Eastern North America // *Brittonia*. — 1963. — 15, N 2. — P. 97–122.
26. Rogers C.M. The Systematics of *Linum* sect. *Linopsis* (*Linaceae*) // *Pl. Syst. Evol.* — 1982. — 140, N 2–3. — P. 225–234.
27. Seeger C.J.P. Lectotypification of *Linum usitatissimum* L. (*Linaceae*): a rectification // *Taxon*. — 1989. — 38, N 2. — P. 277–279.
28. Siddigi M.A. *Linaceae* // *Flora of Libya*. / Ed. A. El-Gadi, S.M.H. Jafri. — 1977. — 35. — P. 4.
29. Small J.K. *Fam. Linaceae* // *North American Flora*. — New York, 1907. — 25, Pt. 1. — P. 67–87.
30. *The Linnaean Plant Name Typification Project* <http://www.nhm.ac.uk/botany/linnaean/>.
31. Winkler H. *Linaceae* // Engler A., *Plantl. K. Nat. Pflanzenfam.* — 1931. — Ed. 2. — 19. — P. 82–130.

Рекомендує до друку
Я.П. Дідух

Надійшла 23.11.2006

О.М. Оптасюк

Институт ботаники им. Н.Г. Холодного
НАН Украины, г. Киев

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ ОБЗОР РОДА *LINUM* L. ФЛОРЫ УКРАИНЫ

Обобщены результаты критико-систематической обработки рода *Linum* L. природной флоры Украины. Приведен конспект системы рода *Linum*, включающий 8 секций, 2 подсекции (в т.ч. новая subsect. *Nervosa* Optasyuk), 5 рядов (в т.ч. новые ser. *Suffruticulae* Optasyuk, ser. *Extraaxillaria* Optasyuk, ser. *Squamulosa* Optasyuk), 23 вида и 1 форму.

Ключевые слова: *Linum*, модифицированная система, флора Украины

O.M. Optasyuk

M.G. Kholodny Institute of Botany,
National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv

SYSTEMATIC OVERVIEW OF THE GENUS *LINUM* L.
IN THE UKRAINIAN FLORA

A critical and taxonomic revision of the genus *Linum* L. In the Ukrainian flora is presented. The modified system of the genus (taxa of Ukraine) includes 8 sections, 2 subsections and 5 series (subsect. *Nervosa* Optasyuk, ser. *Suffruticulae* Optasyuk, ser. *Extraaxillaria* Optasyuk, ser. *Squamulosa* Optasyuk is described as new for science), 23 species, and 1 form.

Key words: *Linum*, modified system, flora of Ukraine